

KWARTAALBERICHT 4^e KWARTAAL 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Ontwikkelingen en resultaten	3
2.1 Verbouwing kantoor GMR klaar	3
2.2 Rijk-Regio overleg over de Regio Deal	3
2.3 Werkbezoek ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO)	3
2.4 Lancering eerste versie RIA Lifeport	3
2.5 Start uitwerking gebiedsaanpakken!	4
2.6 Rijk investeert €317 miljoen voor wonen en bereikbaarheid in onze regio!	4
3. Resultaten per opgave	4
3.1 Verbonden regio	4
3.2 Productieve regio	7
3.3 Circulaire regio	8
3.4 Ontspannen regio	10
3.5 Groene groeiregio	11
4. Tot slot	12

1. Inleiding

Dit is het vierde kwartaalbericht over de uitvoering van de regionale agenda 2025-2028 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). We beginnen met de meest in het oog springende ontwikkelingen om vervolgens per opgave verslag te doen van het laatste kwartaal van 2025.

2. Ontwikkelingen en resultaten

2.1 Verbouwing kantoor GMR klaar

Op een gedeelte van de 7^e verdieping in het WTC Arnhem-Nijmegen is de verbouwing van het nieuwe kantoor van de GMR afgerond. De verhuizing is begin januari, zodat op 12 januari het nieuwe kantoor in gebruik wordt genomen.

2.2 Rijk-Regio overleg over de Regio Deal

Dit kwartaal vond het Rijk-Regio overleg plaats. Dit was bij Soil Valley in Giesbeek. De Regio Deal loopt goed en de vertaling naar de Regionale Investeringsagenda (RIA) is besproken met het Rijk. Op 27 november hadden we een kennisdelingssessie bij het Radboud UMC over Build4Health, hoe de omgeving van mensen de gezondheid kan bevorderen.

Er is dit kwartaal gewerkt aan het verdelen van het resterende rijksgeuld over de ingediende voorstellen. Daar is een proces voor afgesproken en doorlopen met naar verwachting een besluit in januari.

2.3 Werkbezoek ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO)

Op 10 december bezocht DG Marjolein Jansen, in gezelschap van collega's van het ministerie van VRO, onze regio. Het bezoek vond plaats in Arnhem-Oost. Naast de stedelijke ontwikkeling van Arnhem-Oost ging het bezoek over de relatie tussen onze regio en de Nota Ruimte, in het bijzonder:

1. Verstedelijking en het energienet

We lopen in de regio voorop in de aanpak van netcongestie. Bijvoorbeeld via de pilot netbewust bouwen in Rijnpark Arnhem. Uitbreiding van netcapaciteit is een belangrijke randvoorwaarde voor zowel woningbouw als economisch groei.

2. Meer landschap, meer stad

We zijn een stedelijke regio met een groen karakter. Er moet specifiek worden gekeken naar en gewerkt aan het behoud en versterken van natuur en landschap.

[Lees meer over dit bezoek in ons LinkedIn-bericht hierover.](#)

2.4 Lancering eerste versie RIA Lifeport

Op 10 november is de eerste versie van de RIA gelanceerd in de Vereniging in Nijmegen. Hierin zijn de plannen van de GMR, The Economic Board (TEB) en de provincie Gelderland gebundeld tot een overzichtelijke agenda met een daaraan gekoppelde investeringsagenda. Tijdens de lancering

werden regionale partijen uitgenodigd aan de regionale opgaven mee te werken en werden bedrijven opgeroepen mee te doen aan het [Lifeport Partnerfonds](#). Deze RIA maakt duidelijk wat er zoal nodig is om de [schaalsprong](#), de enorme toevoeging van woningen, groei van bedrijven en de benodigde randvoorwaarden, te realiseren. Periodiek vindt actualisatie plaats van de RIA. In december stond over deze schaa sprong en het partnerfonds een [interview met onze voorzitter Hubert Bruls en TEB-voorzitter Alexandra van Huffelen in Binnenlands Bestuur](#). De veelzeggende kop: “Hier kan het, dus we gaan het doen”.

2.5 Start uitwerking gebiedsaanpakken!

Voor de gebiedsaanpakken Oostelijke beekdalen Veluwezoom en de Blauwe motor, groene mantel in het Rijk van Nijmegen heeft de provincie twee subsidies beschikbaar gesteld van respectievelijk ruim €5 ton en ruim €6 ton voor de komende twee jaar. Een mooie mijlpaal, waar we trots op zijn.

2.6 Rijk investeert €317 miljoen voor wonen en bereikbaarheid in onze regio!

De gemeenten in de GMR krijgen een stevige impuls om de komende jaren tienduizenden woningen te bouwen en de regio beter bereikbaar te maken. Vanuit de landelijke middelen voor Woningbouw en Mobiliteit (WoMo) en Woningbouw op Korte Termijn (Wokt) stelt het Rijk €317 miljoen beschikbaar voor projecten in de regio. Dat bedrag, bijna tien procent van alle beschikbare middelen, vormt een belangrijke stap in de schaa sprong waar de regio aan werkt. De toekenning is het resultaat van intensieve samenwerking tussen de GMR, de provincie Gelderland en de gemeenten in het gebied. Zo komen er investeringen in fietsverbindingen, zoals het VeluweWaalpad, mobiliteitshubs het ontsluiten van nieuwe woonwijken en heel veel woningen. Op onze website staat [meer informatie, inclusief een overzicht van de projecten](#) die door de toekenning van deze middelen mogelijk zijn.

3. Resultaten per opgave

3.1 Verbonden regio

Zuidflank Nijmegen

De GMR werkt met partners aan een gezamenlijke koers om de Zuidflank (van Nijmegen) bereikbaar te houden. Op 28 augustus is het Koersdocument Zuidflank, met daarin de tien belangrijkste mobiliteitsopgaven voor dit gebied, bestuurlijk vastgesteld door zeven gemeenten, de provincie Gelderland en RWS Oost Nederland (het Bestuurlijk Overleg Zuidflank). Daarna is het startschot gegeven voor fase 2: het opstellen van een Uitvoeringsagenda. Op 18 december stemde het Bestuurlijk Overleg Zuidflank met deze Uitvoeringsagenda in. Daarin is een deel van de binnengehaalde WOMO middelen opgenomen. Deze Uitvoeringsagenda beschrijft hoe de regio de komende jaren investeert in duurzame bereikbaarheid en leefbaarheid van de Zuidflank. In overleg met Rijkswaterstaat en de provincie Gelderland is besloten om een vergelijkbare structuur voor de oostflank van Arnhem uit te werken.

A50

Het Rijk besloot bij de Voorjaarsnota 2025 om de middelen die voor de A50 gereserveerd waren, elders in te zetten. Daardoor loopt de verbreding van de A50 vertraging op: het project is voor onbepaalde tijd gepauzeerd. Dit heeft aanzienlijke gevolgen voor de bereikbaarheid tussen

Nijmegen en Eindhoven. Samen met de provincie onderzoekt de GMR compensatiemaatregelen. De maatregelen richten zich op knelpunten rond nieuwe woningbouwlocaties langs de A50, zodat de bereikbaarheid in de corridor behouden blijft. Het compensatiepakket A50, ingediend door de provincies Noord-Brabant en Gelderland, stond op de agenda van het BO MIRT (Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) met het Rijk op 5 januari 2026. Helaas ziet het Rijk geen kans het compensatiepakket A50 te bekostigen.

In onze zienswijze op de Nota Ruimte hebben we onze zorgen geuit over het pauzeren van de verbreding A50 (Ewijk-Paalgraven). We hebben het Rijk gevraagd te investeren in alternatieven. Zoals in de spoorverbinding, de IJssellijn (Zwolle-Arnhem-Nijmegen-Den Bosch-Roosendaal) en de spoorverbinding in het algemeen tussen Nijmegen-Den Bosch naar Eindhoven door de groeiende economische relaties van onze regio met Brainport Eindhoven. Een intensivering van de gedragsaanpak valt binnen de afspraken tussen de provincies.

OV

Zoals eerder bekendgemaakt, gunde de provincie Gelderland de nieuwe concessie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley (2026-2036) aan Transdev (Connexxion). Deze nieuwe concessie start op 28 juni 2026 en loopt tot 28 juni 2036. Via zogenaamde ontwikkelteams is het mogelijk om tijdens de concessietermijn nieuwe ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het OV, in te brengen en hier en daar bij te sturen. Samen met de gemeenten Arnhem en Nijmegen maakt de GMR deel uit van het ontwikkelteam voor onze regio.

In december startte een onderzoek naar gelijkvloerse spoorkruisingen op de IJssellijn in de gemeenten Wijchen en Rheden. Dit is een soortgelijk onderzoek als in 2024 voor de Liemers is uitgevoerd.

Slim & Schoon Onderweg

Voor deelmobiliteit zetten we een onderzoek uit naar de waardebeoordeling van deelmobiliteit. De resultaten volgen begin 2026. Samen met marktpartijen onderzoeken we wat er nodig is om een regionaal netwerk van deelfietsen in de markt te zetten.

De bewonersaanpak is uitgevoerd in Schuytgraaf en Nijmegen Noord. Begin 2026 staat Elst de Pas op de planning. Van deze pilots leren we voor de verdere regionale uitrol in 2026.

We voerden een aanbesteding uit voor de fietsstimuleringsacties, gebruik makend van de landelijke Da's zo gefietst! app. Opdrachtverlening is begin 2026. In de regio waren de fietsinspiratieweken en in Nijmegen de Fix je Fiets dagen. Verder besteedden we veel tijd aan het ontwikkelen van een maatregelenpakket voor de grote werkzaamheden aan de A12.

Bij TEB is een voorstel voor Spreiden en Mijden besproken. Daarbij kijken onderwijsinstellingen of zij de collegetijden beter kunnen spreiden. Hopelijk sluiten bedrijven zich daarbij aan.

Fiets

Goed nieuws dit kwartaal. Want het Rijk kende een bijdrage van €65 miljoen toe voor de doorfietsroute VeluweWaalpad. Onze inspanningen waren succesvol! Dank aan iedereen die hieraan meewerkte, bij gemeentes, provincie, GMR en onze adviseurs. We hebben alles op alles gezet om met elkaar een goed doordacht en aantrekkelijk plan te maken, met een breed maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak.

Met de financiering komt de bouw van een nieuwe fietsbrug binnen handbereik en ontstaat een mooie, directe en gewenste verbinding tussen het middengebied (Lent, Elst, Arnhem Schuytgraaf) en stad en landschap ten noorden van de Rijn (Oosterbeek, Arnhem West). De brug, die dicht bij de spoorbrug Oosterbeek komt te liggen, vermindert de barrièrewerking van de rivier. Beide delen van de regio komen letterlijk binnen fietsafstand te liggen. En bestemmingen aan beide zijden van de rivier worden plotseling bereikbaar. De doorfietsroute geeft een flinke impuls aan de fietsbereikbaarheid van het gebied, versterkt het regionale mobiliteitsnetwerk en stimuleert de

overstap naar duurzame mobiliteit. De komende tijd werken we het plan verder uit en we onderzoeken op welke termijn bouw van de fietsbrug mogelijk is.

Naast het VeluweWaalpad krijgen nog meer regionale fietsprojecten een Rijksbijdrage. Er zijn miljoenen vrijgemaakt voor fietsmaatregelen in Duiven en Westervoort, Beuningen en de doorfietsroute MaasWaalKanaal van Heumen naar Nijmegen.

In december ronden we een grote studie naar de fietsbereikbaarheid in de regio af. BOD (Bicycle Oriented Development) gaat over fietsbereikbaarheid, de mogelijkheid om met de fiets werk, school en allerlei andere voorzieningen te bereiken. Een goede fietsbereikbaarheid is gunstig voor het functioneren van ons regionale mobiliteitssysteem. Zowel in de stedelijke setting, als in het landelijk gebied. Alle gemeenten namen actief deel en ontvingen een specifiek deelrapport hoe het staat met de fietsbereikbaarheid in hun kernen of stad. In het eindrapport staan interessante inzichten voor de regio als geheel. Het onderzoek legt een verband tussen nieuwe verstedelijking en bestaande fietsinfrastructuur in de nabijheid van nieuwbouwlocaties. Met de resultaten kunnen gemeenten aan de slag met het verbeteren van fietsvoorzieningen. De grootste kansen liggen bij het beter verbinden van werklocaties aan woonkernen.

Hubs en Knooppunten

De 'Verkenning bereikbaarheid middels openbaar vervoer en hubs' voor de corridor Druten-Beuningen-Nijmegen is opgeleverd en vastgesteld. De potentiële ontwikkelmogelijkheden uit de eerdere préverkenning zijn nader onderzocht. Om de bereikbaarheid van de corridor te vergroten en de connectiviteit tussen de gemeenten te verbeteren. Hierbij is onderscheid gemaakt in het verbeteren van de huidige lijnvoering en de ontwikkelmogelijkheden van mobiliteitshubs. Het belang van de studie is dat de uitkomsten van de verkenning landen in relevante processen, overleggen en beleidsdocumenten van gemeenten, provincie Gelderland, Zuidflankoverleg en het OV-ontwikkelteam.

Digitaliseringsopgave Mobiliteit

De GMR werkt aan het op orde brengen en houden van digitale weg- en verkeersgegevens. Dit is in lijn met de landelijke digitaliseringsopgave en de wettelijke taak vanuit de ITS-richtlijn (Intelligent Transport Systems) die eind 2025 van kracht ging. Wegbeheerders zijn de afgelopen periode via een tweetal werksessies geïnformeerd over hoe reizigers door informatietechniek (smartphone, navigatie, apps, in-car technieken etc.) te informeren, sturen en/of beïnvloeden in hun reis.

Duurzame logistiek (integraal speerpunt met Circulaire en Productieve regio)

Er is in het kader van de MIRT goederenvervoercorridors (GVC) een realisatiepact gemaakt in samenwerking met gemeente Nijmegen, provincie Gelderland en het ministerie van IenW.

Besluitvorming vindt plaats tijdens het BO MIRT GVC op 8 januari. De volgende projecten zijn onderdeel van fase 1 van het realisatiepact:

- Verkenning truckparkings + Clean Energy Hubs + Logistieke laadinfrastructuur m.b.v. Smart Energy Hub
- Routekaart Zero emissie binnenhavens
- Visie en roadmap circulaire binnenhavens
- Walstroom uitbreiden
- Havensamenwerking en digitalisering (i.s.m. knooppunt Tiel)

Bij de uitvoering zoekt het knooppunt Nijmegen, naast het bedrijfsleven en de regionale onderwijsinstellingen, nadrukkelijk de samenwerking met knooppunt Tiel op specifieke (deel)projecten. Beide Gelderse knooppunten vervullen een complementaire rol binnen de corridor Rotterdam-Duitsland. Door deze knooppunten in samenhang te ontwikkelen, ontstaat een robuuster logistiek netwerk. Dit draagt bij aan de nationale ambitie om goederenvervoer te verduurzamen,

congestie te verminderen en de economische positie van de regio te versterken. Daarbij is het voornemen om voor deze knooppunten op de corridor nog een ruimtelijke verkenning uit te voeren.

3.2 Productieve regio

Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

In het RPW 2025-2028 spreken de zestien gemeenten van de GMR af hoe ze werklocaties ontwikkelen: bedrijventerreinen, campussen, kantoren en winkelgebieden. Het doel is voldoende duurzame ruimte voor economische groei, innovatie en brede welvaart. Daarbij ligt extra nadruk op slimmer gebruik van bestaande bedrijventerreinen, omdat nieuwe ruimte beperkt is.

Nu het RPW officieel is vastgesteld door Gedeputeerde Staten, verschuift de focus naar uitvoering. In het Economisch Beraad van december werd geconstateerd dat de provincie, de regio en de gemeente op één lijn zitten en dat zij willen werken aan de ambitieuze doelen uit het RPW. Met de gemeenten bekijken we wat dit lokaal vraagt. Een eerste ambtelijke sessie daarover was begin oktober. Begin 2026 is een vervolg met het ministerie van Economische Zaken en de Regio Foodvalley. Met de provincie zijn er eind 2025 bovendien afspraken gemaakt over aanvullende cofinanciering, waardoor er op onderdelen van het RPW extra inzet of onderzoek kan plaatsvinden.

De focus van het RPW ligt op herstructurering en intensivering. Maar er is ook aandacht voor het bieden van nieuwe ontwikkellocaties. Gemeenten zijn eind 2025 gevraagd om geschikte locaties aan te dragen. Bureau Buiten heeft de opdracht gekregen om deze locaties te toetsen aan het RPW en te adviseren over het vervolg.

Lobby en Public Affairs

Afgelopen maanden zijn de lobbydoelen voor de Productieve regio geformuleerd. De komende periode richt de regio zich op twee sporen:

- Werklocaties: inzet op deelname aan de EZ-pilot herstructurering en versnelling van de brede herstructureringsopgave.
- Schonere logistiek: verbetering van de binnenhavens in Arnhem en Nijmegen en versterking van de binnenvaart en duurzaam vervoer over water.

Met deze focus wil de GMR bijdragen aan een toekomstbestendige economie met sterke werklocaties en schone logistieke ketens.

Mkb dienstverlening

Om mkb'ers beter te ondersteunen, werkt de GMR met partners in vijf focusgroepen. Deze richten zich op: onderzoek, gericht doorverwijzen, strategie en landelijke aansluiting, overzicht van het aanbod en kennisdeling met andere regio's.

De doorverwijstool Regiolink is verder ontwikkeld en getest. De provincie Gelderland bekijkt of opschaling naar provinciaal niveau mogelijk is. Vanaf medio januari 2026 testen doorverwijzers de tool in de praktijk. Daarnaast was er een bijeenkomst met de andere Gelderse regio's waarin de diverse doorverwijstools zijn gepresenteerd. Er is afgesproken om de komende periode te onderzoeken hoe op een goede manier kan worden samengewerkt.

De dienstverlening aan mkb'ers is inmiddels een pilot binnen de landelijke actieagenda mkb. Onder leiding van TEB is €100.000 beschikbaar gesteld als cofinanciering voor onder andere het organiseren van bijeenkomsten, waarin de vraag van mkb'ers centraal staat.

Daarnaast is opdracht gegeven voor een inventarisatie van mkb-communities in de regio. Dit onderzoek brengt in kaart hoe communities elkaar kunnen versterken en wordt geïntegreerd in Regiolink, zodat ook zij via het platform beter naar elkaar kunnen doorverwijzen.

Human Capital Akkoord (HCA)

In Lifeport ontstaan krachtige initiatieven om talent te verbinden met de meest innovatieve sectoren van vandaag en morgen. Met nieuwe plannen voor energie, semicon, zorg en creatieve oplossingen werken onderwijs, bedrijven en overheden aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Deze initiatieven versterken niet alleen de regionale economie. Want ze creëren ook kansen voor studenten en professionals om impact te maken.

Talentplannen Energie en semicon

In november kreeg het Energy Talentplan groen licht van de TEB-leden. Daarmee starten alle partners in de eerste twee kwartalen van 2026 met de uitvoeringsfase. Voor semicon werken studenten van Radboud Universiteit aan focusgroepen om behoeften van werknemers voor semicon in kaart te brengen. Hun inzichten vormen de basis voor wervingscampagnes die talent aantrekken naar de semiconsector in Lifeport.

Stagepact

Onze kwartiermaker startte met werksessies met mbo-instellingen en TEB. Er wordt volop ingezet op de werving van (regionale) werkgevers. We werken toe naar het regionaal Stagepact, dat aansluit op het landelijk Stagepact (voldoende stageplekken, goede begeleiding, eerlijke vergoedingen en het tegengaan van stagediscriminatie). Lancering en ondertekening volgen in april.

Talentwerving Energie en ICT

Met Citymarketing Arnhem en de HAN hebben we de Arnhem Student Tours georganiseerd om jong talent te enthousiasmeren voor Innovatie en ICT in de energiesector. Het steunen van deze Tours en het oprichten van het stagepact zijn belangrijke stappen richting de doelstelling 'aantrekken en behouden van talent'.

Health

Vanuit Health Valley is een kwartiermaker gestart om met ROC Nijmegen, HAN en Werkgeversvereniging van zorg- en welzijnsorganisaties in Midden-, Zuid- en Zuidwest-Gelderland (WZW) alle initiatieven rondom digitalisering en slimmer werken in kaart te brengen. Het doel? Eén krachtig, gezamenlijk programma waarin onderwijs en zorgorganisaties samenwerken aan vernieuwing. Dit is nodig om te bouwen aan een toekomst waarin zorgprofessionals optimaal ondersteund worden en technologie helpt om het werk slimmer en efficiënter te maken. Zo dragen we bij aan de HCA-doelstellingen 'Leven lang ontwikkelen en activeren van onbenut arbeidspotentieel'.

Creative x Human Capital

Na de zomer is gestart met een kwartiermakersfase, waarin praktijkcases uit het regionale netwerk centraal staan. Doel is om op een andere manier naar de arbeidsmarkt en de belemmeringen daarin te kijken. Via een ontwerpende, mensgerichte en experimentele aanpak.

3.3 Circulaire regio

Grondstoffen en ketens

In november draaiden we de Check Friday campagne. Een regionale campagne ter bevordering van bewust kiezen in de periode voorafgaand aan Black Friday. De campagne is plenair

gepresenteerd op het Circulaire Jaarevent. 13 gemeenten uit onze regio hebben hierin geparticipeerd. Daarnaast hebben het ROC Nijmegen, MBO Rijn IJssel de HAN, diverse repaircafés en ondernemers zich hierbij aangesloten. In de voorbereiding waren TEB en Lifeport@ betrokken.

Het Circulaire Jaarevent vond plaats op 21 november, met als thema 'samen op weg naar een circulaire topregio'. GMR-voorzitter Hubert Bruls opende de dag. Cécile van Oppen, van Copper8 gaf een inspirerende keynote. In de 10 sub-sessies kwamen alle speerpunten van de Circulaire opgave aan bod.

De intervisiegroep Circulair Inkopen organiseerde in november een sessie gericht op circulair bouwen van gemeentelijk vastgoed.

Circulaire bouw & infrastructuur

De financiële bijdrage van marktpartijen aan het Regio Deal project Toekomstbestendig Bouwen is geregeld. Er is hiervoor een stichting in oprichting. Tot die stichting operationeel is, neemt één van de bijdragende partijen de financiële verplichtingen op zich. Ons programmateam heeft inmiddels een aantal 'werkpakketten' opgesteld, waar de stichting financieel aan bijdraagt.

In december lichtten we Conceptueel Circulair Bouwen (CCB) en de Circulaire Impactladder toe bij een regionale versnellings tafel van de Woondeal. Bij het circulaire jaarevent in november voerden we een gesprek over het concreet uitwerken van de regionale CCB-ambities. Hierbij trekken we samen op met de versnellingsaanpak van de Woondeal.

In het kader van haar regiotour bracht gedeputeerde Helga Witjes met het bestuurlijk opgaveteam een leerzaam bezoek aan woningbouwproject De Vijverhof in Berg en Dal.

De GMR stimuleert sinds medio dit jaar de deelname aan het Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)-convenant door regiogemeenten. Dat draagt bij aan natuurherstel, klimaat en een toekomstbestendige bouwsector, vooruitlopend op toekomstige wetgeving. In het vierde kwartaal waren er implementatiesessies bij regiogemeenten intern, om de afspraken uit het convenant te operationaliseren in werkprocessen.

Het bestuurlijk platform Circulaire regio stemde in december in met het nieuwe uitvoeringsplan Circulaire GWW 2026-2030. De samenwerking van de regiogemeenten met marktpartijen, provincie en onderwijsinstellingen gaat door. Het accent verschuift naar het maken van impact in uitvoeringsprojecten bij alle regiogemeenten, rekening houdend met de onderlinge verschillen in o.a. kennis en capaciteit. Schoon en Emissieloos Bouwen is een van de thema's in het nieuwe uitvoeringsplan.

Tijdens het circulaire jaarevent gaven we aandacht gegeven aan de praktische toepassing van nationale routekaarten voor de transitiepaden van asfalt en beton.

Eind oktober was in Arnhem de jaarlijkse praktijkdag van het project Circulaire GWW. De 70 deelnemers beleefden een geslaagde middag.

Klimaatadaptatie

Op 21 november verzorgden we twee workshops. De ene over hitteaanpak (Cool Cities Arnhem) en de andere over de Groenblauwe Stad door Hogeschool Van Hall Larenstein die het project met de gemeenten Arnhem, Rheden, Overbetuwe, Duiven/Vestervoort en Nijmegen uitvoerde.

Met onder meer de WUR werkten we aan een voorstel om meer internationale kennis over hittestress en klimaatbestendig bouwen naar onze regio te brengen. Mits toegekend, kan dit project invulling geven aan de verdere uitwerking van Pathways2Resilience, het klimaatadaptatie project dat we in Europees verband uitvoeren.

Voor Living Lab Park Lingezen zijn groepen studenten van o.a. de HAN bijeengebracht om vraagstukken over klimaatadaptatie en circulariteit uit te werken.

Op 1 oktober vond een kennissessie plaats bij de HAN naar aanleiding van het Regio Deal project Lifeport Cool Lab.

Energietransitie

We leverden met instemming van het bestuurlijk platform Circulaire regio het ontwerp van de RES 2.0 op, waarna dit is gepubliceerd. Vervolgens organiseerden we een [webinar waarin we de RES 2.0 toelichtten](#) met ruim 50 actieve deelnemers. Het webinar is terug te kijken en alle vragen zijn beantwoord en gepubliceerd.

Daarnaast dienden we met Heijmans EnergieBV en Positive Energy Solutions BV een subsidieaanvraag in bij TKI (Topsector energie en industrie). Het doel daarvan is het concept Netbewuste Nieuwbouwwijk met LEF te testen en te vertalen naar een schaalbaar, technisch, juridisch en organisatorisch model met ondersteunende tools, zodat het breed toepasbaar is in nieuwbouwwijken.

Er zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van warmte. Het rapport Waarde energiegemeenschappen (casussen Herveld-Andelst-Zetten en Dieren-West) is opgeleverd. Het concept van de regionale bronnenstrategie is geschreven en dit ligt nu ter controle bij de gemeenten. De aanvraag SpUK isolatieopgave NPLW is ingediend en de beschikking ontvangen.

Het REE (Regionaal Expertiseteam Energie) heeft in dit vierde kwartaal 45 bedrijven geholpen, waarbij 14 basisadviezen en 20 plusadviezen werden verstrekt. In totaal werden 11 bedrijven in collectief verband geholpen (Regio Deal). In deze periode kwamen er geen nieuwe subsidieaanvragen bij REE binnen.

Er waren vier collectieve projecten waarin REE een rol speelde:

- oplossen netcongestie Poort van Midden Gelderland (afgerond)
- opvolging Energiescans Pannenhuis (on hold)
- netcongestie HAZ Overbetuwe (gestart)
- warmteproject TPN West (verkenning)

GMR-gemeenten konden dit kwartaal hun bespaarplannen voor vastgoed indienen en krijgen gericht hulp van experts uit onze eigen organisaties. Er zijn elf gemeenten die hierop hebben gereageerd. Daarnaast is de nieuwe inkoopstrategie voor aardgas 2028 vastgelegd. Hiermee kunnen we beter inspelen op de huidige trend van dalende prijzen.

Bij het Interreg-project DeCarb-Pro is gewerkt aan het opzetten van trainingen waarmee de deelnemende regio's en gemeentes in heel Noord-West Europa kunnen helpen bij het effectiever maken van hun klimaatbeleid door gebruik te maken van CO₂-beprijzing.

3.4 Ontspannen regio

Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied

In de uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied beschrijven we hoe we stapsgewijs toewerken naar uitvoering van ons groen-blauw raamwerk. We doen dit met vijf gebiedsbrede thema's en vijf gebiedsaanpakken. We trekken daarbij nauw op met provincie, waterschappen en andere partners in onze regio. De uitvoeringsagenda is in de gemeentelijke colleges vastgesteld als richtinggevend voor het vervolg. De gemeenteraden zijn hierover geïnformeerd. We maken deze uitvoeringsagenda de komende jaren steeds concreter in projecten die bijdragen aan de versterking van het groen, blauw en landelijk gebied in de regio. Parallel werken we aan een regionale financieringsstrategie om de benodigde investeringen mogelijk te maken.

Recreatie en toerisme

De verhaallijn "Romeinen in Gelderland" is goed op stoom. Vanuit het Romeinenfonds zijn voor het eerst bijdragen uitgekeerd aan Orientalis, Kasteelmuseum Wijchen en de Historische vereniging Haren en ArtEffects.

Het Romeinenfestival van Elst heeft een boost gekregen. Daardoor konden bezoekers aan meer activiteiten deelnemen, zoals een fotoboot. Het programmateam presenteerde zich op diverse plekken. Zoals bij het Gelderse Romeinennetwerk, de landelijke Limesdag in Bodegraven, het nationale archeologiecongres en de Reuvensdagen in Rotterdam. Hierdoor vergroten we de landelijke aandacht voor het recreatieve aanbod van de regio over Romeins erfgoed.

Cultuur

Trekt jouw idee volle zalen

Op 6 oktober 2025 was de inspirerende slotbijeenkomst van het innovatieproject Trekt Jouw Idee Volle Zalen. In 2024 kregen tien innovatieve culturele initiatieven een subsidie tot €50.000. Met deze subsidie zijn de initiatieven in 2024 en 2025 aan de slag gegaan met hun innovatie. Tijdens de slotbijeenkomst lieten wij de initiatieven hun kennis en ervaring delen met elkaar en met het publiek. Wat hebben zij van dit innovatietraject geleerd? Wat ging er goed en wat is er niet gelukt? Een leerzame bijeenkomst, afgewisseld met flitsende optredens. Ook is de documentaire vertoond die Lotte van Campen heeft gemaakt. Zij heeft 2 jaar lang de initiatieven met haar camera gevolgd. Heeft u de slotbijeenkomst gemist? Bekijk dan tijdens het Regiocongres de documentaire van Lotte. En [lees het magazine van TJIVZ](#) om meer te weten te komen over de initiatieven.

Nieuw regioplan Cultuur

De provincie heeft voor het nieuwe regioplan Cultuur van de GMR een subsidie van € 600.000 toegekend. Met deze subsidie blijven wij inzetten op de thema's waar we in de vorige subsidieperiode mee gestart zijn: amateurkunst, innovatie & talentontwikkeling en cultuureducatie. Zo dragen we bij aan een brede culturele basis in onze regio, waar iedereen van kan genieten.

3.5 Groene groeiregio

Wonen in balans: versnellen van de woningbouw

Actualiteiten

Tijdens de tempotafel in december zijn onderwerpen zoals Circulair Bouwen, CCB-ladder en de regionale bouwstroom besproken. Door Van Wijnen is verteld over de manier van werken via de uitnodigingsplanologie. Aan deze triple helix bouwtafels kan veel winst worden gehaald in de voorfase van projecten. Doordat plannen worden uitgewerkt in co-creatie tussen overheid en de initiatiefnemer.

Mengpaneel betaalbouw

De Tempomakers ontwikkelden een [mengpaneel betaalbaar bouwen voor de regio](#). De tool is al meermaals gebruikt door gemeenten om bewust keuzes te maken in gebiedsontwikkelingen en de haalbaarheid te bepalen.

Woonbehoefte onderzoek

Eens in de drie jaar wordt er een regionaal woonbehoefteonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gepresenteerd op Regio Overleg(t) op 10 december. Daaruit blijkt dat er nog steeds sprake is van een forse vraag naar woningen, de harde en zachte plannen opgeteld voorzien in de verwachte behoefte. Maar dat betekent wel dat alle plannen gerealiseerd moeten worden! Het definitieve rapport wordt in februari aan de colleges en raden in de regio aangeboden. De bestuurders vroegen om dit rapport te gebruiken om de nieuwe raden en colleges te informeren.

FastLane: versnelling vergunningsproces

Tijdens de Woontop in 2024 heeft de regio met het Rijk en de provincie afspraken gemaakt over de fastlane typegoedkeuring industriële bouw en zijn er drie sporen (deels) uitgewerkt:

- Het eerste spoor gaat over de bouwkundige toetsing van erkende bouwproducten.
- Het tweede spoor gaat over de planologische procedures en de winst die hierin is te halen. Voorgesteld is een aantal pilots te starten en te leren van recente projecten als de hoekwoningaanpak in gemeente Rheden, optoppen in gemeente Nijmegen en de industriële bouw in Gendt (gemeente Lingewaard).
- Het derde spoor gaat over de digitalisering van de vergunningaanvraag.

Huisvesting aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten

De monitor huisvesting arbeidsmigranten is in het vierde kwartaal nagenoeg afgerond en aan de betrokken bestuurders gepresenteerd. Het dashboard geeft per gemeente inzicht in het beleid, de praktische uitvoering daarvan en de monitor helpt de samenwerking te versterken en het urgentiebesef te vergroten. Het dashboard wordt in januari gepubliceerd.

Om invulling te geven aan het afsprakenkader "Een thuis voor iedereen" organiseert de GMR twee keer per jaar een werkconferentie. Op 20 november organiseerden we hierover een bijeenkomst in Nijmegen. Een van de gepresenteerde projecten betrof het initiatief van de werkgroep bijzondere bemiddeling in het Rijk van Nijmegen. Deze werkgroep presenteerde een aanpak om tot een evenwichtig aanbod voor de huisvesting van aandachtsgroepen in de regio te komen.

Regionale bouwstroom

De woningbouwcorporaties in de regio namen het initiatief om een bouwstroom te organiseren om zo de woningbouw te versnellen. Door projecten te bundelen en conceptueel bouwen te stimuleren, in nauwe samenwerking met gemeenten en bouwbedrijven, kan de woningbouw versneld worden. Van gemeenten wordt dan gevraagd locaties beschikbaar te hebben en de (stedenbouwkundige) kaders passend te maken voor bouwstroomwoningen. Tijdens Regio Overleg(t) hebben gemeenten besloten dit initiatief te ondersteunen en aan de colleges voor te leggen.

Leefomgeving: verbinden van de ruimtelijke opgaven

Raadsledenbijeenkomst: meer landschap, meer stad

Twee keer per jaar organiseert de GMR een regionale raadsledenbijeenkomst. De tweede bijeenkomst van 2025 had het thema: "meer landschap, meer stad", en stond het in teken van de vier gebiedsprogramma's. Raads- en commissieleden kregen hierdoor meer inzicht hoe er in de gebiedsprogramma's ruimtelijke afwegingen worden gemaakt. In 2026 organiseren we een vervolg hierop (na verkiezingen).

Zienswijze nota ruimte

In samenwerking met de gemeenten maakten we een regionale zienswijze op de Nota Ruimte (september gepubliceerd). De zienswijze is besproken tijdens het Regio Overleg(t) op 10 december en afgestemd met de NOVEX partners (provincie, waterschappen en Regio Foodvalley).

4. Tot slot

Het volgende kwartaalbericht verschijnt eind juli 2026.

[Eerdere kwartaalrapportages](#) lezen? Ze zijn te vinden in onze [online documenten](#), waarin we verantwoording afleggen, verslag doen van onze werkzaamheden en andere officiële stukken.

Daarnaast verschijnt maandelijks [onze nieuwsbrief](#) waarin we informeren over actuele ontwikkelingen.

Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem
info@gmr.nl
www.gmr.nl